

42/2022

Nařízení generálního ředitele Vězeňské služby České republiky o systému testování a vyhledávání vězněných osob zneužívajících návykové látky

Podle ustanovení § 1 odst. 2 zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážní České republiky, ve znění pozdějších předpisů, stanovím

§ 1

Úvodní ustanovení

Toto nařízení upravuje opatření k vyhledávání osob ve výkonu vazby, výkonu trestu odnětí svobody a výkonu trestního opatření odnětí svobody (dále jen "výkon trestu") a ve výkonu zabezpečovací detence (dále jen "vězněná osoba") nezákonně užívajících návykové látky ve vazebních věznicích, věznicích a ústavech pro výkon zabezpečovací detence (dále jen "věznice") Vězeňské služby České republiky (dále jen "Vězeňská služba") ve smyslu právního předpisu¹.

§ 2

Vymezení pojmů

Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

- a) návykovou látkou alkohol, omamné a psychotropní látky a jiné látky s psychoaktivními účinky, jejichž užívání může vést nebo se podílet na vzniku a rozvoji duševních poruch a poruch chování,

- b) testováním orientační testování formou dechové zkoušky nebo vyšetření moči, slin nebo stěru z kůže nebo sliznic, včetně jejich odběru, za účelem zjištění obsahu alkoholu nebo jiné návykové látky v těle,

- c) odborným lékařským vyšetřením cílené klinické vyšetření lékařem včetně ordinace odběru biologického materiálu,

- d) odběrem biologického materiálu odběr vzorku žilní krve, moči, slin, vlasů nebo stěru z kůže nebo sliznic, s výjimkou odběru biologického materiálu pro testování,

¹ Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů.

e) detekční soupravou diagnostická souprava, určená pro orientační biochemickou analýzu přítomnosti návykových látek nebo jejich metabolitů v biologickém materiálu, splňující technické specifikace schválené generálním ředitelem Vězeňské služby (dále jen "generální ředitel") na základě doporučení Protidrogové komise Generálního ředitelství Vězeňské služby² (dále jen "protidrogová komise"),

f) konfirmací provedení toxikologického vyšetření alikvotní části vzorku biologického materiálu odebraného testované osobě při testování nebo paralelního vzorku biologického materiálu, v akreditované toxikologické laboratoři, konfirmační metodou dle aktuálně platného Věstníku Ministerstva zdravotnictví České republiky³ (dále jen "Věstník"); obvykle se jedná o metodu na principu plynové nebo kapalinové chromatografie spřažené s hmotnostní spektrometrií,

g) akreditovanou toxikologickou laboratoří pro toxikologické vyšetření odebraného vzorku biologického materiálu laboratoř uvedená na aktuálním "Seznamu laboratoří kvalifikovaných pro vyšetřování specifikovaných návykových látek v krvi nebo v moči pro právní účely", uveřejněném ve Věstníku a průběžně aktualizovaném na webových stránkách České společnosti soudního lékařství a soudní toxikologie,

h) dechovým analyzátozem přístroj, který splňuje podmínky stanovené právními předpisy⁴ (tzv. stanovené měřidlo), kdy protokolu z tohoto přístroje lze využít jako důkazního prostředku v kázeňském či trestním řízení,

i) orientačním analyzátozem alkoholu v dechu přístroj, jehož účelem je orientační zjištění obsahu alkoholu v těle, který nemusí splňovat podmínky stanovené dalšími právními předpisy,

j) vedlejším toxikologickým nálezem adiktologicky nebo toxikologicky významný výsledek analýzy vzorku biologického materiálu, který byl proveden akreditovanou toxikologickou laboratoří nad rámec konfirmace, respektive nad rámec původního požadavku zadaného věznicí toxikologické laboratoři,

² § 10 nařízení generálního ředitele Vězeňské služby České republiky č. 30/2020 o zřízení poradních orgánů generálního ředitele Vězeňské služby České republiky (o poradních orgánech).

³ Věstník Ministerstva zdravotnictví České republiky č. 9/2012: Metodický pokyn pro postup při toxikologickém vyšetření specifikovaných návykových látek v krvi a/nebo v moči.

⁴ § 20 odst. 3 zákona č. 65/2017 Sb.

k) oddělením výkonu trestu oddělení výkonu vazby, oddělení výkonu vazby a trestu a oddělení výkonu zabezpečovací detence.

§ 3

Druhy testování

Testování na přítomnost návykových látek je prováděno jako

a) testování vězněné osoby v rámci lékařské prohlídky z důvodu diferenciální diagnostiky a ověřování podmínek ochranného léčení,

b) systematické testování vězněných osob zařazených do substituční léčby,

c) systematické testování vězněných osob zařazených do specializovaného oddílu pro výkon ochranného léčení protitoxikomanického a osob zařazených do oddílu specializovaného pro výkon trestu odsouzených s poruchou osobnosti a chování způsobenou užíváním návykových látek,

d) systematické testování vězněných osob zařazených do oddílu bezdrogové zóny,

e) pravidelné testování náhodně vybraných vězněných osob,

f) cílené testování vybraných vězněných osob,

g) testování vězněných osob na základě rozhodnutí generálního ředitele,

h) testování osob nastupujících do výkonu trestu, vazby a trestu, nebo zabezpečovací detence.

§ 4

Testování vězněných osob z důvodu diferenciální diagnostiky a ověřování podmínek ochranného léčení

(1) Testování je prováděno v rámci poskytování zdravotních služeb, je-li to potřebné pro zjištění zdravotního stavu, zejména pro potvrzení či vyloučení návykové látky jako možné příčiny zdravotních obtíží a pro sledování terapeutické dávky léku obsahujícího návykovou látku; toto testování se vztahuje též na testování prováděné zdravotnickým pracovníkem u osoby vykonávající ochranné léčení protitoxikomanické s cílem ověřit naplňování léčebného plánu, případně pro potřeby jeho úpravy.

(2) Testování provádí zdravotnický pracovník pomocí detekční soupravy podle návodu na její použití.

(3) Je-li výsledek takto provedeného testu pozitivní, provede se jeho confirmace; to neplatí v případě vězněné osoby, u níž je pozitivní výsledek dán užívanou medikací.

(4) Je-li výsledek takto provedeného testu negativní, confirmace se neprovede; to neplatí v případě vězněné osoby, u níž je negativní výsledek v rozporu s jí užívanou medikací.

(5) Výsledek testování a případně též confirmace je zakládán do zdravotnické dokumentace, přičemž dalším subjektům se s ohledem na zákonem stanovenou mlčenlivost nepředává.

§ 5

Systematické testování osob zařazených do substituční léčby

(1) Testování je prováděno v rámci poskytování zdravotních služeb s cílem ověřit naplňování léčebného plánu a dodržování podmínek terapeutické smlouvy⁵.

(2) Testování je prováděno zdravotnickým pracovníkem pomocí detekční soupravy podle návodu na její použití.

(3) Testování se provádí v náhodných intervalech nejméně jedenkrát měsíčně u 100% pacientů zařazených do programu substituční léčby. Testování může dále indikovat člen terapeutického týmu vždy, pokud k tomu shledá důvod, přičemž se takové rozhodnutí včetně odůvodnění zakládá do zdravotnické dokumentace.

(4) Je-li výsledek testu pozitivní na substituční látku, confirmace se neprovádí. Je-li výsledek testu na substituční látku negativní nebo je pozitivní na jinou návykovou látku než substituční látku, confirmace se provede.

⁵ Příloha č. 3 metodického listu č. 2/2019 o poskytování substituční léčby závislosti na opioidech ve Vězeňské službě České republiky.

(5) Výsledek testování a výsledek confirmace je zakládán do zdravotnické dokumentace. V souladu s uzavřenou terapeutickou smlouvou⁵ je výsledek testování a výsledek confirmace postoupen stanoveným způsobem též dalším osobám.

§ 6

Systematické testování vězňů osob zařazených do specializovaného oddílu pro výkon ochranného léčení protitoxikomanického a osob zařazených do oddílu specializovaného pro výkon trestu odsouzených s poruchou osobnosti a chování způsobenou užíváním návykových látek

(1) Testování je prováděno s cílem ověřit dodržování pravidel terapeutického programu a řádu specializovaného oddílu, resp. zákazu nelegálního užívání návykových látek, nebo je-li to potřebné.

(2) Testování je pomocí detekční soupravy a dle návodu na její použití prováděno příslušníkem nebo občanským zaměstnancem Vězeňské služby (dále jen "zaměstnanec") určeným ředitelem věznice.

(3) Testování se provádí v náhodných intervalech, přičemž každý odsouzený zařazený v daném oddílu je za pololetí otestován minimálně jednou, pokud je to vzhledem k délce jeho pobytu ve specializovaném oddílu v daném pololetí účelné. Testování může dále indikovat zaměstnanec pověřený činností ve specializovaném oddílu vždy, pokud k tomu shledá důvod, přičemž se takové rozhodnutí, v případě vězňů osob zařazených do specializovaného oddílu pro výkon ochranného léčení protitoxikomanického včetně odůvodnění zakládá do zdravotnické dokumentace.

(4) Je-li výsledek takto provedeného testu pozitivní, provede se jeho confirmace; to neplatí v případě vězňů osoby, u níž je pozitivní výsledek dán užívanou medikací.

(5) Je-li výsledek takto provedeného testu negativní, confirmace se neprovede.

(6) Confirmaci zajišťuje zdravotnické středisko věznice (dále jen "zdravotnické středisko"). Provedl-li testování jiný organizační úsek věznice, dodá zdravotnickému středisku protokol z testování, specifikaci látek, které mají být confirmací ověřeny, a alikvótní část biologického vzorku použitého k testování.

§ 7

Systematické testování osob zařazených do oddílu bezdrogové zóny

⁵ Příloha č. 3 metodického listu č. 2/2019 o poskytování substituční léčby závislosti na opioidech ve Vězeňské službě České republiky.

(1) Testování je prováděno s cílem ověřit dodržování řádu oddílu bezdrogové zóny, resp. zákazu nelegálního užívání návykových látek.

(2) Testování není prováděno v rámci poskytování zdravotních služeb.

(3) Testování je pomocí detekční soupravy a dle návodu na její použití prováděno zaměstnancem určeným ředitelem věznice.

(4) Testování se provádí náhodným výběrem u minimálně 50% odsouzených zařazených v oddílu bezdrogové zóny za pololetí.

(5) Je-li výsledek takto provedeného testu pozitivní, provede se jeho confirmace.

(6) Confirmaci zajišťuje zdravotnické středisko. Provedl-li testování jiný úsek věznice, dodá zdravotnickému středisku protokol z testování, specifikaci látek, které mají být confirmací ověřeny, a alikvótní část biologického vzorku použitého k testování.

(7) Zdravotnické středisko vyloučí z confirmace výsledky testování u osob, u nichž výsledek odpovídá jimi užívané medikaci.

§ 8

Pravidelné testování náhodně vybraných vězňených osob

(1) Testování je prováděno s cílem odradit vězňené osoby od užití návykové látky a získat informace o prevalenci užívání návykových látek mezi vězňenými osobami.

(2) Testování není prováděno v rámci poskytování zdravotních služeb.

(3) Testování je pomocí detekční soupravy a dle návodu na její použití prováděno zaměstnancem určeným ředitelem věznice.

(4) Testování se provádí v jednotlivých věznicích s četností minimálně jedenkrát za pololetí, kdy celková velikost vzorku testovaných vězňených osob v daném pololetí je minimálně 6% a maximálně 10%. Seznam testovaných vězňených osob je sestavován oddělením výkonu trestu, a to zásadně náhodným výběrem ze seznamu všech aktuálně ve věznici umístěných vězňených osob.

(5) Je-li výsledek takto provedeného testu pozitivní, provede se jeho confirmace.

(6) Confirmaci zajišťuje zdravotnické středisko. Provedl-li testování jiný organizační úsek věznice, dodá zdravotnickému středisku protokol z testování, specifikaci látek, které mají být confirmací ověřeny, a aliquótní část biologického vzorku použitého k testování.

(7) Zdravotnické středisko vyloučí z confirmace výsledky testování u osob, u nichž výsledek odpovídá jimi užívané medikaci.

§ 9

Cílené testování vězněných osob

(1) Testování je prováděno s cílem vyloučit anebo potvrdit užití návykové látky vězněnou osobou v případě, že k takovému jednání existuje podezření.

(2) Testování není prováděno v rámci poskytování zdravotních služeb.

(3) Testování je pomocí detekční soupravy a dle návodu na její použití prováděno zaměstnancem určeným ředitelem věznice.

(4) Termín a rozsah testování schvaluje ředitel věznice nebo jím pověřený zaměstnanec zejména na základě návrhu oddělení výkonu trestu, oddělení prevence a stížností nebo oddělení vězeňské stráže věznice.

(5) Je-li výsledek takto provedeného testu pozitivní, provede se jeho confirmace.

(6) Confirmaci zajišťuje zdravotnické středisko. Provedl-li testování jiný organizační úsek věznice, dodá zdravotnickému středisku protokol z testování, specifikaci látek, které mají být confirmací ověřeny, a aliquótní část biologického vzorku použitého k testování.

(7) Zdravotnické středisko vyloučí z confirmace výsledky testování u osob, u nichž výsledek odpovídá jimi užívané medikaci.

§ 10

Testování vězněných osob na základě rozhodnutí generálního ředitele

(1) Testování je prováděno s cílem vyloučit anebo potvrdit užití návykové látky vězněnou osobou.

(2) Testování není prováděno v rámci poskytování zdravotních služeb.

(3) Testování je pomocí detekční soupravy a dle návodu na její použití prováděno zaměstnancem Generálního ředitelství Vězeňské služby určeným generálním ředitelem a popřípadě též zaměstnancem určeným ředitelem věznice.

(4) Termín a rozsah testování stanoví generální ředitel.

(5) Je-li výsledek takto provedeného testu pozitivní, provede se jeho confirmace.

(6) Confirmaci zajišťuje zdravotnické středisko. Provedl-li testování jiný organizační úsek věznice, dodá zdravotnickému středisku protokol z testování, specifikaci látek, které mají být confirmací ověřeny, a alikvótní část biologického vzorku použitého k testování.

(7) Zdravotnické středisko vyloučí z confirmace výsledky testování u osob, u nichž výsledek odpovídá jimi užívané medikaci.

§ 11

Testování osob nastupujících do výkonu vazby, výkonu trestu nebo výkonu zabezpečovací detence

(1) Testování je prováděno s cílem provést odhad prevalence uživatelů návykových látek mezi osobami nastupujícími do výkonu vazby, výkonu trestu nebo výkonu zabezpečovací detence.

(2) Testování je pomocí detekční soupravy a dle návodu na její použití prováděno zaměstnancem určeným ředitelem věznice.

(3) Testování se provádí ve věznicích určených rozhodnutím generálního ředitele. Generální ředitel vydá rozhodnutí podle věty první nejpozději do 15. ledna příslušného roku.

(4) Jakýkoli výsledek testování nepodléhá confirmaci.

§ 12

Detekční soupravy

(1) Nákup detekčních souprav zajišťuje odbor zdravotnické služby Generálního ředitelství Vězeňské služby (dále jen "odbor zdravotnické služby") na základě technické specifikace schválené generálním ředitelem. Návrh technické specifikace detekčních souprav předkládá generálnímu řediteli cestou svého předsedy protidrogová komise.

(2) Detekční soupravy jsou dodávány na odbor zdravotnické služby. Vyzvednutí detekčních souprav je možné nejdříve po výzvě odboru zdravotnické služby, přičemž jejich dopravu do věznic zajišťují jednotlivé věznice vlastními prostředky.

§ 13

Organizace testování návykových látek s výjimkou alkoholu

(1) Věznice určí prostory vhodné k odběru biologického materiálu, zejména moči, přičemž zohlední zejména zajištění důstojných podmínek pro vězněné osoby odevzdávající moč a zároveň i eliminaci možnosti záměrně zaměnit nebo znehodnotit odevzdávanou moč vězněnou osobou. Předvedení vězněné osoby, u níž bude prováděno testování, do prostor vhodných k odběru biologického materiálu pro testování zajišťuje příslušník určený ředitelem věznice.

(2) Příslušník, který vězněnou osobu předvedl k odběru biologického materiálu pro testování, anebo jiný ředitelem věznice určený příslušník

a) tuto informuje o tom, že u ní bude provedeno testování,

b) ji prokazatelně poučí v rozsahu dle přílohy č. 1 a

c) u ní provede preventivní prohlídku a případně též důkladnou osobní prohlídku, jsou-li pro její provedení naplněny důvody⁶ s cílem zamezit možné záměrné záměně nebo znehodnocení odebíraného biologického materiálu.

Informování a poučení podle písm. a) a b) a případné provedení prohlídky podle písm. c) se neuplatní u testování podle § 4, poučení v tomto případě provede zdravotnický pracovník.

(3) Odběr biologického materiálu pro testování (vlasy, výtěr dutiny ústní, stěr potu) provádí buď ředitelem určený zaměstnanec, anebo vzorek (moč) odevzdává vězněná osoba, která je za tím účelem vybavena vhodnou nádobou. Pořízení vzorku moči je prováděno pod přímým dohledem

⁶ § 94 a § 95 nařízení generálního ředitele Vězeňské služby České republiky č. 33/2019 o vězeňské a justiční strážní, ve znění pozdějších předpisů.

zaměstnanec stejného pohlaví jako je vězněná osoba. Je-li prováděno testování podle § 4, kdy odebírá biologický materiál pro testování zdravotnický pracovník, pořízení vzorku moči v těchto případech nepodléhá povinnému dohledu, ale zdravotnický pracovník může rozhodnout o tom, že vzorek moči bude pořízen za jeho přítomnosti, nebo za přítomnosti dalšího zdravotnického pracovníka.

(4) Objem biologického materiálu pro testování musí umožňovat provedení testování a případné confirmace. Je-li ke confirmaci odesílána moč, pak její vzorek musí mít objem minimálně 50 ml.

(5) Testování biologického materiálu a vyhodnocení následně provede k tomu určený zaměstnanec pomocí detekční soupravy podle návodu k jejímu použití. S odebraným biologickým materiálem musí být manipulováno tak, aby nemohlo dojít k jeho znehodnocení nebo záměně. Testování je prováděno za přítomnosti dotčené vězněné osoby a svědka, jímž je zaměstnanec, kteří musí mít možnost vizuální kontroly prováděného testování.

(6) V případě zjištění pozitivního výsledku testování, případně negativního výsledku testování v případech, kdy měl být výsledek pozitivní, zajistí osoba provádějící testování alikvotní část biologického materiálu ke confirmaci. Rozhodnutí o provedení confirmace v akreditované laboratoři je v kompetenci oddělení výkonu trestu nebo oddělení prevence a stížností věznice (dále jen "oddělení prevence a stížností") po posouzení zdravotnickým střediskem, které vyloučí, že jde o pozitivitu v důsledku podané medikace.

(7) Biologický materiál určený ke confirmaci musí být za přítomnosti dotčené vězněné osoby umístěn do k tomu určené nádoby, kterou osoba provádějící testování opatří jménem, příjmením a datem narození vězněné osoby, datem testování a vybaví průvodkou, v níž se uvede:

a) jméno, příjmení a datum narození vězněné osoby a datum a čas odběru,

b) požadavek na confirmaci výsledku orientačního testu (tj. nikoli screeningové vyšetření),

c) návykovou látku, případně návykové látky zjištěné testováním,

d) návykovou látku, případně návykové látky, které jsou předmětem confirmace,

e) kontakt na oddělení prevence a stížností,

f) další informace požadované akreditovanou toxikologickou laboratoří.

(8) Odeslání biologického materiálu ke confirmaci zajišťuje zdravotnické středisko.

(9) Biologický materiál, u něhož testování prokázalo negativní výsledek, případně pozitivní výsledek v případech, kdy měl být výsledek pozitivní, jakož i biologický materiál zbývající po odebrání vzorku na confirmaci, je zlikvidován jako infekční materiál⁷.

(10) Prokáže-li se odborným lékařským vyšetřením přítomnost alkoholu nebo jiné návykové látky, uhradí vyšetřovaná vězněná osoba Vězeňské službě náklady⁸, které jí úhradou odborného lékařského vyšetření vznikly.

(11) Náklady na dopravu vyšetřované vězněné osoby do zdravotnického zařízení za účelem provedení odborného lékařského vyšetření hradí v případě, že se prokáže přítomnost alkoholu nebo jiné návykové látky, vyšetřovaná vězněná osoba.

(12) Pokud bylo odborné lékařské vyšetření provedeno z důvodu odmítnutí orientačního vyšetření vyšetřovanou vězněnou osobou, má vyšetřovaná vězněná osoba povinnost uhradit Vězeňské službě náklady, které jí takto vznikly, bez ohledu na výsledek vyšetření; tato vězněná osoba hradí i případné náklady na její dopravu do mimovězeňského zdravotnického zařízení za účelem provedení odborného lékařského vyšetření.

§ 14 Výsledek testování

(1) O každém testování je zpracován protokol dle přílohy č. 2, kde se uvedou všechny okolnosti testování, které jsou rozhodné pro případné následné kázeňské nebo trestní řízení, jimiž jsou zejména odmítnutí testování, nemožnost provedení či úspěšného dokončení testování, odmítnutí poskytnutí konkrétního biologického materiálu (např. moče), požadování možnosti poskytnout jiný biologický materiál (např. krev), nabídnutí odborného lékařského vyšetření, odmítnutí odborného lékařského vyšetření, rozhodnutí o nabídnutí provedení testování z jiného biologického materiálu. Originál protokolu je ukládán do zdravotnické dokumentace, na vyžádání

⁷ Pokyn generálního ředitele Vězeňské služby České republiky č. 8/2022, kterým se stanoví zásady pro nakládání s odpady ze zdravotnictví.

⁸ § 24 odst. 2 až 4 zákona č. 65/2017 Sb., ve znění zákona č. 220/2021 Sb.

§ 28 odst. 2 písm. n) zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

§ 21 odst. 6 písm. f) zákona č. 293/1993 Sb., o výkonu vazby, ve znění zákona č. 276/2013 Sb.

oddělením výkonu trestu nebo oddělením prevence a stížností je jeho kopie předána vedoucímu tohoto oddělení pro potřeby kázeňského nebo trestního řízení s výjimkou testování dle § 3 písm. a) a h).

(2) O provedeném testování, s výjimkou testování dle § 3 písm. a) a h), a s výjimkou testování formou dechové zkoušky a o jeho výsledku je bezodkladně informováno oddělení výkonu trestu, které provede záznam o každém provedeném testování u vězňů a o jeho výsledku do Vězeňského informačního systému, modulu Správa vězňů/Vazba a trest/Průběh VVaT.

(3) Výsledek testování podle § 5 až § 10, má-li jej zdravotnické středisko k dispozici, a výsledek confirmace se zakládá do zdravotnické dokumentace. Informace o výsledku je rovněž poskytnuta prostřednictvím elektronického systému spisové služby (ETR) řediteli věznice, vedoucímu oddělení prevence a stížností a vedoucímu oddělení výkonu trestu včetně případně zjištěného vedlejšího toxikologického nálezu.

§ 15

Vedlejší toxikologický nález

(1) Je-li akreditovanou toxikologickou laboratoří zjištěn vedlejší toxikologický nález, vyhodnotí zdravotnické středisko možnost, že tento nález je důsledkem medikace. Jestliže vedlejší toxikologický nález nesouvisí s medikací, informuje o této skutečnosti prokazatelně zdravotnické středisko oddělení prevence a stížností.

(2) Oddělení prevence a stížností na základě informace podle odstavce 1 rozhodne o provedení confirmace vedlejšího toxikologického nálezu. V případě požadavku na rozšíření confirmace sdělí toto rozhodnutí zdravotnickému středisku, které zajistí další postup, v opačném případě informuje akreditovanou toxikologickou laboratoř.

§ 16

Překážky při odběru biologického materiálu

(1) V případě výskytu objektivních překážek bránících odběru biologického materiálu pro provedení orientačního testování, může osoba vyžadující provedení testování na základě vyhodnocení situace vězněné osobě nabídnout provedení orientačního testování z jiného biologického materiálu, je-li tato možnost ve věznici dostupná. O tomto postupu provede osoba vyžadující provedení testování zápis do protokolu.

(2) V případě, že vězněná osoba testování odmítne, nebo testování nelze provést či úspěšně dokončit, provede se odborné lékařské vyšetření, jehož vzorový rozsah je návodně uveden v příloze č.

3. O důvodech neprovedení testování pořídí osoba provádějící testování nebo vyžadující provedení testování záznam v protokolu.

(3) Odmítne-li vězněná osoba provedení odborného lékařského vyšetření, hledí se na ni, jako by byla pod vlivem návykové látky⁹. Vězněná osoba musí být předem poučena o důsledcích odmítnutí odborného lékařského vyšetření.

(4) Při odmítnutí odborného lékařského vyšetření postupují zdravotničtí pracovníci jako při odmítnutí souhlasu s poskytováním zdravotních služeb¹⁰).

§ 17

Zvláštní postup při testování vězněných osob na konzumaci alkoholu

(1) Testování vězněných osob na konzumaci alkoholu se provádí jako cílené testování na základě rozhodnutí ředitele věznice nebo jím pověřeného zaměstnance, generálního ředitele nebo v případě podezření na užití alkoholu.

(2) Testování je pomocí orientačního analyzátoru alkoholu v dechu nebo dechovým analyzátozem dle návodu na jejich použití prováděno zaměstnancem pověřeným ředitelem věznice.

(3) V případě vězněných osob zařazených do specializovaného oddílu pro výkon ochranného léčení protialkoholního se testování provádí obdobně jako testování vězněných osob na jiné návykové látky podle § 6 s tím, že testování se neprovádí plošně, ale pouze na návrh člena terapeutického týmu, pokud k tomu shledá důvod, přičemž se takové rozhodnutí včetně odůvodnění zakládá do zdravotnické dokumentace.

(4) Pro testování vězněné osoby na zneužití alkoholu se využívá buď

a) orientační analyzátor alkoholu v dechu, jehož výsledek je třeba confirmovat laboratorním vyšetřením biologického materiálu (nejčastěji krve), nebo

b) dechový analyzátor.

⁹ § 20 odst. 2 zákona č. 65/2017 Sb.

¹⁰ § 28 nařízení generálního ředitele Vězeňské služby České republiky č. 32/2020 o poskytování zdravotních služeb ve Vězeňské službě České republiky.

(5) Je-li při užití orientačního analyzátoru alkoholu v dechu zjištěn pozitivní výsledek, musí být provedena jeho confirmace, a to zpravidla dechovým analyzátozem nebo ze vzorku krve. V případě, že je rozhodnuto o provedení confirmace ze vzorku krve, je vězněná osoba předvedena na zdravotnické středisko k provedení odborného lékařského vyšetření; v mimopracovní době zdravotnického střediska je odborné lékařské vyšetření zajištěno prostřednictvím mimovězeňského poskytovatele zdravotních služeb. Výsledky dechového analyzátoru se již neconfirmují.

(6) V případě, že vězněná osoba vyšetření orientačním analyzátozem alkoholu v dechu nebo dechovým analyzátozem odmítne, nebo takové vyšetření nelze provést či úspěšně dokončit, provede se odborné lékařské vyšetření.

(7) Odmítne-li vězněná osoba provedení odborného lékařského vyšetření, hledí se na ni, jako by byla pod vlivem alkoholu. Vězněná osoba musí být předem poučena o důsledcích odmítnutí odborného lékařského vyšetření.

(8) Při odmítnutí odborného lékařského vyšetření postupují zdravotničtí pracovníci jako při odmítnutí souhlasu s poskytováním zdravotních služeb.

§ 18 Monitoring

(1) Výsledky testování eviduje zdravotnické středisko. Provedl-li testování jiný organizační úsek věznice, je povinen o této skutečnosti zdravotnické středisko informovat a průkazně předat příslušné protokoly.

(2) Zdravotnické středisko postupuje odboru zdravotnické služby vždy k 10. lednu a 10. červenci kalendářního roku hlášení o provedených testováních za uplynulé pololetí. Data jsou postupována ve formátu dle přílohy č. 4. Na výzvu odboru zdravotnické služby je možné data postupovat pomocí webového rozhraní na webportalu Vězeňské služby (intranet).

(3) Odbor zdravotnické služby zpracovává na základě dat postoupených věznicemi souhrnná statistická data Vězeňské služby, která předkládá cestou náměstka generálního ředitele pro zdravotnictví a správní činnosti generálnímu řediteli. Po seznámení generálního ředitele se souhrnnými statistickými daty předá odbor zdravotnické služby tato data odboru výkonu vazby a trestu pro potřeby jejich uveřejnění v dokladu do gremiální porady.

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se:

1. Metodický list č. 2/2010 o provádění monitoringu omamných a psychotropních látek ve Vězeňské službě České republiky.
2. Metodický list č. 5/2011, kterým se mění metodický list ředitelky odboru zdravotnické služby a vrchního ředitele pro penologii č. 2/2010 o provádění monitoringu omamných a psychotropních látek ve Vězeňské službě České republiky.

§ 20 Účinnost

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2023.

V Praze dne 30. prosince 2022

Č. j.: VS-182802-30/ČJ-2022-8000PS-IAŘ

Přílohy: 4/6

Generální ředitel Vězeňské služby České republiky

vrchní státní rada

genmjr. Mgr. Simon Michailidis, MBA v.r.

Příloha č. 1

Vzor poučení vězněné osoby

-----|
Poučení osoby ve výkonu trestu odnětí svobody (odsouzený):
Odsouzeným je zakázáno konzumovat alkoholické nápoje a jiné návykové látky
[§ 28 odst. 3 písm. b) z.č. 169/1999 Sb].
Odsouzený je povinen podrobit se vyšetření ke zjištění, zda užil návykovou
látku, a v případě, že se prokáže přítomnost návykové látky, uhradit
náklady na toto vyšetření [§ 28 odst. 2 písm. n) z.č. 169/1999 Sb].
Prokáže-li se přítomnost alkoholu nebo jiné návykové látky, uhradí
vyšetřovaná osoba tomu, kdo uhradil poskytovateli zdravotních služeb
odborné lékařské vyšetření podle odstavce 1, náklady, které mu úhradou
odborného lékařského vyšetření vznikly.
V případě, že odsouzený orientační vyšetření odmítne nebo takové vyšetření
nelze provést nebo úspěšně dokončit, provede se odborné lékařské
vyšetření. Pokud odborné lékařské vyšetření odsouzený odmítne, hledí se na
něj, jako by byl pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky (§ 20 odst.
2 z.č. 65/2017 Sb.). Pokud je odborné lékařské vyšetření provedeno z
důvodu odmítnutí orientačního vyšetření vyšetřovanou osobou, má
vyšetřovaná osoba povinnost uhradit tomu, kdo poskytovateli zdravotních
služeb odborné lékařské vyšetření uhradil, náklady, které mu takovou
úhradou vznikly, bez ohledu na výsledek vyšetření; tato osoba hradí i
náklady na její dopravu do zdravotnického zařízení za účelem provedení
odborného lékařského vyšetření (§ 24 odst. 4 z.č. 65/2017 Sb.).

I
I V případě, že bude potvrzena přítomnost návykové látky ve vzorku I
I biologického materiálu nebo se odsouzený odmítne podrobit odbornému I
I lékařskému vyšetření, bude toto posuzováno jako porušení zákazu konzumovat I
I návykové látky (§ 28 odst. 3 písm. b) z.č. 169/1999 Sb). I

I
I Byl jsem seznámen s touto stranou protokolu, poučení jsem si přečetl a I
I porozuměl mu. I

I
I Dne Podpis odsouzeného I

I
I-----I

I-----I

I Poučení osoby ve výkonu vazby (obviněný): I

I ----- I
I Obviněný nesmí konzumovat alkoholické nápoje a jiné návykové látky (§ 21 I
I odst. 2 z.č. 293/1993 Sb.). I

I
I Obviněný je povinen podrobit se vyšetření ke zjištění, zda užil návykovou I
I látku, a v případě, že se prokáže přítomnost návykové látky, nahradit I
I náklady na toto vyšetření [§ 21 odst. 6 písm. f) z.č. 293/1993 Sb.]. I

I
I V případě, že obviněný orientační vyšetření odmítne nebo takové vyšetření I
I nelze provést nebo úspěšně dokončit, provede se odborné lékařské I
I vyšetření. Pokud odborné lékařské vyšetření obviněný odmítne, hledí se na I
I něj, jako by byl pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky (§ 20 odst. I
I 2 z.č. 65/2017 Sb.). Pokud je odborné lékařské vyšetření provedeno z I
I důvodu odmítnutí orientačního vyšetření vyšetřovanou osobou, má I
I vyšetřovaná osoba povinnost uhradit tomu, kdo poskytovateli zdravotních I
I služeb odborné lékařské vyšetření uhradil, náklady, které mu takovou I

I úhradou vznikly, bez ohledu na výsledek vyšetření; tato osoba hradí i I
I náklady na její dopravu do zdravotnického zařízení za účelem provedení I
I odborného lékařského vyšetření (§ 24 odst. 4 z.č. 65/2017 Sb.). I

I
I
I V případě, že bude potvrzena přítomnost návykové látky ve vzorku I
I biologického materiálu nebo se obviněný odmítne podrobit odbornému I
I lékařskému vyšetření, bude toto posuzováno jako porušení zákazu konzumovat I
I návykové látky (§ 21 odst. 2 z.č. 293/1993 Sb.). I

I
I Byl jsem seznámen s touto stranou protokolu, poučení jsem si přečetl a I
I porozuměl mu. I

I
I Dne Podpis obviněného I

I
I
I-----I

I-----I

I Poučení osoby ve výkonu zabezpečovací detence (chovanec): I

I ----- I

I Chovanec nesmí konzumovat alkoholické nápoje a jiné návykové látky [§ 17 I
I odst. 3 písm. a) z.č. 129/2008 Sb.]. I

I
I Chovanec je povinen podrobit se vyšetřením, která jsou nezbytná k I
I zabránění zneužívání návykových látek v ústavu [§ 17 odst. c písm. g) z.č. I
I 129/2008 Sb.]. I

I
I V případě, že chovanec orientační vyšetření odmítne nebo takové vyšetření I
I nelze provést nebo úspěšně dokončit, provede se odborné lékařské I
I vyšetření. Pokud odborné lékařské vyšetření chovanec odmítne, hledí se na I
I něj, jako by byl pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky (§ 20 odst. I

I 2 z.č. 65/2017 Sb.). Pokud je odborné lékařské vyšetření provedeno z I
I důvodu odmítnutí orientačního vyšetření vyšetřovanou osobou, má I
I vyšetřovaná osoba povinnost uhradit tomu, kdo poskytovateli zdravotních I
I služeb odborné lékařské vyšetření uhradil, náklady, které mu takovou I
I úhradou vznikly, bez ohledu na výsledek vyšetření; tato osoba hradí i I
I náklady na její dopravu do zdravotnického zařízení za účelem provedení I
I odborného lékařského vyšetření (§ 24 odst. 4 z.č. 65/2017 Sb.). I

I V případě, že bude potvrzena přítomnost návykové látky ve vzorku I
I biologického materiálu nebo se chovanec odmítne podrobit odbornému I
I lékařskému vyšetření, bude toto posuzováno jako porušení zákazu konzumovat I
I návykové látky [§ 17 odst. 3 písm. a) z.č. 129/2008 Sb.]. I

I Byl jsem seznámen s touto stranou protokolu, poučení jsem si přečetl a I
I porozuměl mu. I

I Dne Podpis chovance I

I-----I

| [] NE |

| Komentář: |

| |

| |

| Datum a hodina odběru materiálu (moči): |

| Datum a hodina provedení testu (liší-li se od odběru): |

| Jméno a podpis pracovníka provádějícího test: |

| Podpis vyšetřovaného: |

| Jméno a podpis svědka: |

*) Uveďte!jaký biologický materiál byl použit v daném testu!

***) Vyberte odpovídající možnost (příp. výsledek testu) a zaškrtněte ji!

****) Nevyplňuje se u chovanců a obviněných!

Příl.3

Příloha č. 3

Specifikace odborného lékařského vyšetření

Pokud vězněná osoba odmítá poskytnout vzorek biologického materiálu, pak je provedeno odborné lékařské vyšetření, jehož nedílnou součástí je zjištění informací od vyšetřované vězněné osoby, příslušného vězeňského personálu, event. dalších osob a komplexní fyzikální vyšetření s důrazem na zjištění zjevných známek intoxikace návykovou nebo psychotropní látkou.

O zjištěných skutečnostech lékař provede záznam do zdravotnické dokumentace vedené o vězněné osobě.

V případě odmítnutí lékařského vyšetření lékař vyplní Prohlášení o odmítnutí zdravotního výkonu, který nechá podepsat odsouzenému, popř. svědkům.

Vyazuje-li vězněná osoba příznaky požití návykové nebo psychotropní látky nebo z anamnestických údajů je požití návykové nebo psychotropní látky pravděpodobné, pak se provede odběr venózní krve, který je za standardních podmínek zaslán do toxikologické laboratoře k příslušné analýze. V průvodce vzorku specifikuje lékař, jaké látky mají být laboratorní analýzou stanoveny. Cévkování ani jiné invazivní odběry, není-li k tomu klinická indikace, se neprovádějí

Příloha č. 4

HLÁŠENÍ O PRŮBĚHU MONITORINGU DROG

Název -věznice:
-vazební věznice:

napište název věznice

Období od - do:

MM.DD. - MM.DD.

..... pololetí

Rok:

202_

Testování osob nastupujících do výkonu vazby, výkonu trestu odnětí svobody nebo výkonu trestního opatření odnětí svobody, nebo zabezpečovací detence				
Testování je prováděno s cílem provést odhad prevalence uživatelů návykových látek mezi vězňnými osobami nastupujícími do výkonu vazby, trestu odnětí svobody, trestního opatření odnětí svobody nebo zabezpečovací detence.				
Testované osoby	osoby nastupující do			
	obv.	ods.	mlad.	det.
Pozitivita testu na:				
BUP (buprenorfin)				
BZD (léky)				
MET (pervitin)				
OPIATY				
THC (marihuana)				
TRA (tramadol)				
FEN (fentanyl)				
UID (ředění moči)				
nález více druhů drog				
CELKEM pozitivních				
CELKEM testovaných				

Systematické testování osob zařazených do substituční léčby									
Testování se provádí v náhodných intervalech nejméně jedenkrát měsíčně u 100 % pacientů zařazených do programu substituční léčby. Testování může dále indikovat člen terapeutického týmu vždy, pokud k tomu sledá důvod.									
Testované osoby					Konfirmace				
Pozitivita testu na:	obv.	ods.	mlad.	det.	Potvrzená pozitivita konfirmací na:	obv.	ods.	mlad.	det.
BUP (buprenorfin)					BUP (buprenorfin)				
BZD (léky)					BZD (léky)				
MET (pervitin)					MET (pervitin)				
OPIATY					OPIATY				
THC (marihuana)					THC (marihuana)				
TRA (tramadol)					TRA (tramadol)				
FEN (fentanyl)					FEN (fentanyl)				
UID (ředění moči)					UID (ředění moči)				
nález více druhů drog					nález více druhů drog				
CELKEM pozitivních					CELKEM pozitivních po konfirmaci				
CELKEM testovaných					CELKEM zasláno ke konfirmaci				

Systematické testování osob zařazených do bezdrogových zón									
Testování je prováděno s cílem ověřit dodržování řádu bezdrogové zóny, resp. zákazu nelegálního užívání návykových látek Testování se provádí u minimálně 50 % odsouzených zařazených v bezdrogové zóněs půlroční periodicitou.									
Testované osoby					Konfirmace				
Pozitivita testu na:	obv.	ods.	mlad.	det.	Potvrzená pozitivita konfirmací na:	obv.	ods.	mlad.	det.
BUP (buprenorfin)					BUP (buprenorfin)				
BZD (léky)					BZD (léky)				
MET (pervitin)					MET (pervitin)				
OPIATY					OPIATY				
THC (marihuana)					THC (marihuana)				
TRA (tramadol)					TRA (tramadol)				
FEN (fentanyl)					FEN (fentanyl)				
UID (ředění moči)					UID (ředění moči)				
nález více druhů drog					nález více druhů drog				
CELKEM pozitivních					CELKEM pozitivních po konfirmaci				
CELKEM testovaných					CELKEM zasláno ke konfirmaci				

Systematické testování vězněných osob zařazených do oddílu specializovaného pro výkon trestu odsouzených s poruchou osobnosti a chování způsobenou užíváním návykových látek

Testování se provádí v náhodných intervalech, zpravidla jedenkrát měsíčně, přičemž každý odsouzený zařazený v dané oddílu je za pololetí otestován minimálně jednou. Testování může dále indikovat člen terapeutického týmu vždy, pokud k tomu sledá důvod.

Testované osoby					Konfirmace				
Pozitivita testu na:	obv.	ods.	mlad.	det.	Potvrzená pozitivita konfirmaci na:	obv.	ods.	mlad.	det.
BUP (buprenorfin)					BUP (buprenorfin)				
BZD (léky)					BZD (léky)				
MET (pervitin)					MET (pervitin)				
OPIATY					OPIATY				
THC (marihuana)					THC (marihuana)				
TRA (tramadol)					TRA (tramadol)				
FEN (fentanyl)					FEN (fentanyl)				
UID (ředění moči)					UID (ředění moči)				
nález více druhů drog					nález více druhů drog				
CELKEM pozitivních					CELKEM pozitivních po konfirmaci				
CELKEM testovaných					CELKEM zasláno ke konfirmaci				

Systematické testování osob zařazených do specializovaného oddílu pro výkon ochranného léčení protitoxikomanického

Testování se provádí v náhodných intervalech nejméně jedenkrát měsíčně u 100 % pacientů zařazených do specializovaného oddílu pro výkon ochranného léčení protitoxikomanického nebo protialkoholního. Testování může dále indikovat člen terapeutického týmu vždy, pokud k tomu sledá důvod.

Testované osoby					Konfirmace				
Pozitivita testu na:	obv.	ods.	mlad.	det.	Potvrzená pozitivita konfirmaci na:	obv.	ods.	mlad.	det.
BUP (buprenorfin)					BUP (buprenorfin)				
BZD (léky)					BZD (léky)				
MET (pervitin)					MET (pervitin)				
OPIATY					OPIATY				
THC (marihuana)					THC (marihuana)				
TRA (tramadol)					TRA (tramadol)				
FEN (fentanyl)					FEN (fentanyl)				
UID (ředění moči)					UID (ředění moči)				
nález více druhů drog					nález více druhů drog				
CELKEM pozitivních					CELKEM pozitivních po konfirmaci				
CELKEM testovaných					CELKEM zasláno ke konfirmaci				

Pravidelné testování náhodně vybraných odsouzených vězněných osob

Testování je prováděno s cílem odradit vězněné osoby od užití návykové látky a získat validní informace o prevalenci užívání návykových látek mezi vězněnými osobami, které nejsou testovány podle § 4 – § 8.

Testované osoby					Konfirmace				
Pozitivita testu na:	obv.	ods.	mlad.	det.	Potvrzená pozitivita konfirmaci na:	obv.	ods.	mlad.	det.
BUP (buprenorfin)					BUP (buprenorfin)				
BZD (léky)					BZD (léky)				
MET (pervitin)					MET (pervitin)				
OPIATY					OPIATY				
THC (marihuana)					THC (marihuana)				
TRA (tramadol)					TRA (tramadol)				
FEN (fentanyl)					FEN (fentanyl)				
UID (ředění moči)					UID (ředění moči)				
nález více druhů drog					nález více druhů drog				
CELKEM pozitivních					CELKEM pozitivních po konfirmaci				
CELKEM testovaných					CELKEM zasláno ke konfirmaci				

Testování vězňených osob na základě rozhodnutí generálního ředitele

Testování je prováděno s cílem vyloučit, anebo potvrdit užití návykové látky vězňenou osob

Testované osoby	vytypované osoby				Konfirmace				vytypované osoby			
	Pozitivita testu na:	obv.	ods.	mlad.	det.	Potvrzená pozitivita konfirmací na:	obv.	ods.	mlad.	det.		
BUP (buprenorfin)					BUP (buprenorfin)							
BZD (léky)					BZD (léky)							
MET (pervitin)					MET (pervitin)							
OPIATY					OPIATY							
THC (marihuana)					THC (marihuana)							
TRA (tramadol)					TRA (tramadol)							
FEN (fentanyl)					FEN (fentanyl)							
UID (ředění moči)					UID (ředění moči)							
nález více druhů drog					nález více druhů drog							
dechový test na alkohol					alkohol v krvi							
CELKEM pozitivních					CELKEM pozitivních po konfirmaci na drogy							
CELKEM testovaných na drogy					CELKEM pozitivních po konfirmaci na alkohol							
CELKEM testovaných na alkohol					CELKEM zasláno ke konfirmaci z toho na alkohol							

Cílené testování vězňených osob

Testování je prováděno s cílem vyloučit, anebo potvrdit užití návykové látky vězňenou osobou v případě, že k takovému jednání existuje podezření. Termín a rozsah testování schvaluje ředitel věznic na základě návrhu oddělení výkonu trestu, oddělení prevence a stížností nebo oddělení vězeňské stráže.

Testované osoby	vytypované osoby				Konfirmace				vytypované osoby			
	Pozitivita testu na:	obv.	ods.	mlad.	det.	Potvrzená pozitivita konfirmací na:	obv.	ods.	mlad.	det.		
BUP (buprenorfin)					BUP (buprenorfin)							
BZD (léky)					BZD (léky)							
MET (pervitin)					MET (pervitin)							
OPIATY					OPIATY							
THC (marihuana)					THC (marihuana)							
TRA (tramadol)					TRA (tramadol)							
FEN (fentanyl)					FEN (fentanyl)							
UID (ředění moči)					UID (ředění moči)							
nález více druhů drog					nález více druhů drog							
dechový test na alkohol					alkohol v krvi							
CELKEM pozitivních					CELKEM pozitivních po konfirmaci na drogy							
CELKEM testovaných na drogy					CELKEM pozitivních po konfirmaci na alkohol							
CELKEM testovaných na alkohol					CELKEM zasláno ke konfirmaci z toho na alkohol							

testovaných osob na drogy počet	obv.	ods.	mlad.	det.	pozitivních testů po konfirmaci na drogy počet	obv.	ods.	mlad.	det.
testovaných osob na DROGY CELKOVÝ POČET					pozitivních testů po konfirmaci na DROGY CELKOVÝ POČET				

testovaných osob na alkohol počet	obv.	ods.	mlad.	det.	pozitivních testů po konfirmaci na alkohol počet	obv.	ods.	mlad.	det.
testovaných osob na ALKOHOL CELKOVÝ POČET					pozitivních testů po konfirmaci na ALKOHOL CELKOVÝ POČET				

testovaných osob počet	obv.	ods.	mlad.	det.	pozitivních testů po konfirmaci počet	obv.	ods.	mlad.	det.
CELKOVÝ POČET testovaných osob					CELKOVÝ POČET pozitivních testů po konfirmaci				

Zpracoval/a:

Datum a podpis vedoucího lékaře ZZ:

Počet zbývajících multipanelů:
